

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2026

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Fizjoterapia kliniczna w geriatricy
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Fizjoterapii
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	IV rok, 8 semestr
Rodzaj przedmiotu	Fizjoterapia kliniczna
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr n. med. Agnieszka Ćwirlej-Sozańska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

* - *opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Sem.	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	GN	Liczba pkt ECTS
1	15	-	-	-	-	25	-	35	3

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku): wykład **egzamin**, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny), ćwiczenia lab. (**egzamin**, **zaliczenie z oceną**, zaliczenie bez oceny).

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość treści programowych anatomii, fizjologii i patologii ogólnej człowieka oraz podstaw klinicznych z chorób wewnętrznych, neurologii, ginekologii, ortopedii i traumatologii, metodyki nauczania ruchu, kinezyterapii, fizykoterapii, masażu.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C1	Nabywanie wiedzy dotyczącej procesu starzenia się (w tym zasad pomyślnego starzenia się) oraz zasad opieki (w tym komunikacji interpersonalnej) i fizjoterapii geriatrycznej.
C2	Nabywanie wiedzy dotyczącej etiologii, patomechanizmu i przebiegu najczęstszych chorób w procesie starzenia się.
C3	Nabywanie umiejętności dobierania i wykonywania zabiegów z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz planowania programów i zaleceń z zakresu gerontoprofilaktyki oraz zaleceń do ćwiczeń domowych.
C4	Nabywanie umiejętności podejmowania kompleksowych działań mających na celu poprawę jakości życia pacjentów geriatrycznych, m.in. poprzez zastosowanie sprzętu ortopedycznego.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie geriatrii w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	D.W3.
EK_02	Zna i rozumie fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej	D.W12.
EK_03	Potrafi dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji	D.U45.
EK_04	Potrafi stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego	D.U47.
EK_05	Potrafi podejmować działania mające na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego	D.U48.
EK_06	Jest gotów do nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	K.K1.
EK_07	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.K5.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podanie zasad, form i warunków zaliczenia przedmiotu.
Proces starzenia się organizmu człowieka. Zasady pomyślnego starzenia się. Zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej. Skutki ograniczenia aktywności fizycznej i społecznej osób starszych.
Zasady treningu fizycznego osób starszych. Formy treningu fizycznego i obciążenia treningowe.

Zasady planowania i programowania fizjoterapii pacjentów geriatrycznych, w zależności od poziomu zmian involucyjnych poszczególnych układów i narządów, procesów poznawczych, stanu klinicznego i funkcjonalnego.
Etiologia, patomechanizm, przebieg: osteoporoza, sarkopenia, zespół kruchości kości Zasady prowadzenia fizjoterapii u osób w wieku podeszłym.
Etiologia, patomechanizm, przebieg: osteoporoza, choroba Alzheimera i inne zespoły otępienne, zaburzenia równowagi i upadki. Odrębności zaburzeń psychicznych okresu starczego: depresja, otępienie oraz łagodne zaburzenia poznawcze Zasady prowadzenia fizjoterapii u osób w wieku podeszłym.
Etiologia, patomechanizm, przebieg i specyfika fizjoterapii u osób starszych w wybranych jednostkach chorobowych: kardiologicznych, narządu ruchu (złamania, choroba zwyrodnieniowa, choroba reumatyczna), układu oddechowego, OUN (udar mózgu, choroba Parkinsona), metabolicznych itp.
Planowanie przestrzeni i adaptacja otoczenia do potrzeb osoby starszej.
Rola opiekuna osoby starszej. Formy opieki na osobami starszymi w ramach NFZ i pomocy społecznej.
Podsumowanie wiadomości i zaliczenie wykładów.

B. Problematyka zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Ćwiczenia organizacyjne. Podanie zasad, form i warunków zaliczenia przedmiotu. Przedstawienie tematyki ćwiczeń realizowanych w bieżącym semestrze oraz piśmiennictwa wymaganego do realizacji ćwiczeń.
Dobieranie i wykonywanie zabiegów z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruowanie osoby starszej w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji w: depresji, zespołach otępiennych i zaburzeniach poznawczych. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego
Dobieranie i wykonywanie zabiegów z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruowanie osoby starszej w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji w chorobie Parkinsona. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego
Dobieranie i wykonywanie zabiegów z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruowanie osoby starszej w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji w przebiegu osteoporozy oraz sarkopenii. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego
Dobieranie i wykonywanie zabiegów z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruowanie osoby starszej w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji u osób starszych z nietrzymaniem moczu. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego
Dobieranie i wykonywanie zabiegów z zakresu fizjoterapii u osób starszych z odleżynami. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego
Dobieranie i wykonywanie zabiegów z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruowanie osoby starszej w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji w zaburzeniach równowagi i w sytuacji zagrożenia upadkiem. Zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz członkami zespołu terapeutycznego. Podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego

Specyfika fizjoterapii geriatrycznej w domach opieki społecznej oraz fizjoterapii prowadzonej w warunkach domowych – wybrane formy terapii - zajęcia praktyczne
Formy fizjoterapii wspomagające pomyślne starzenie się - zajęcia praktyczne
Wykorzystanie nowoczesnych technologii w fizjoterapii geriatrycznej – zalety i ograniczenia
Zaliczenie praktyczne – przeprowadzenie konspektów postępowania fizjoterapeutycznego
Podsumowanie wiadomości i zaliczenie pisemne.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja.

Zajęcia praktyczne: analiza przypadków, rozwiązywanie zadań, praca z pacjentem.

Praca własna: praca z książką, artykułami naukowymi.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02	Egzamin – test wielokrotnego wyboru.	W.
EK_01, EK_02	Zaliczenie testowe z otwartymi pytaniami	ZP.
EK_03, EK_04, EK_05	Zaliczenie praktyczne	ZP.
EK_06 EK_07	Obserwacja studenta	ZP.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Wykład:</p> <p>Ocena wiedzy (EK_01, EK_02): Egzamin pisemny z pytaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru.</p> <p>5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%</p> <p>Przedmiot uznaje się za zaliczony po uzyskaniu pozytywnej oceny z zajęć praktycznych oraz z egzaminu.</p>

Zajęcia praktyczne:

Możliwe niezapowiedziane sprawdzanie wiedzy z zakresu trzech ostatnich zajęć w formie tzw. „wejściówek”

Ocena wiedzy:**Zaliczenie pisemne w formie testowej oraz z pytaniami otwartymi (EK_01, EK_02)****Zakres ocen:**

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności (EK_03, EK_04, EK_05)**Zaliczenie praktyczne**

Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania fizjoterapeutycznego u pacjenta geriatrycznego w oparciu o przygotowany konspekt terapii.

5.0 – student proponuje właściwie postępowanie fizjoterapeutyczne, prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie przygotowany pod względem merytorycznym i metodycznym konspekt terapii, bezbłędnie oraz rzeczowo przeprowadza dyskusję na forum grupy po zakończeniu przeprowadzania konspektu.

4.5 – student z niewielką pomocą prowadzącego, proponuje właściwe postępowanie fizjoterapeutyczne, prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie przygotowany pod względem merytorycznym i metodycznym konspekt terapii, prawidłowo przeprowadza dyskusję na forum grupy po zakończeniu przeprowadzania konspektu.

4.0 – student z niewielką pomocą prowadzącego proponuje właściwe postępowanie fizjoterapeutyczne, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt terapii zawierający drobne poprawki naniesione przez nauczyciela, ma nieznaczące problemy w przeprowadzeniu dyskusji na forum grupy dotyczącej przeprowadzonego konspektu.

3.5 – student proponuje postępowanie fizjoterapeutyczne i formułuje wnioski wymagające korekty ze strony prowadzącego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt terapii zawierający błędy wymagające licznych poprawek i wskazówek nauczyciela, ma problemy w podjęciu dyskusji na przygotowany temat na forum grupy.

3.0 – student proponuje postępowanie fizjoterapeutyczne i formułuje wnioski wymagające korekty ze strony prowadzącego, prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt terapii zawierający istotniejsze błędy wymagające licznych poprawek i wskazówek nauczyciela, ma duże problemy w podjęciu dyskusji na temat przygotowanego konspektu postępowania fizjoterapeutycznego na forum grupy.

2.0 – proponowane przez studenta postępowanie fizjoterapeutyczne i formułowane wnioski są niepoprawne merytorycznie, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego pomimo licznych uwag nauczyciela popełnia rażące błędy w doborze ćwiczeń i metodyce prowadzenia zajęć, nie podejmuje dyskusji na forum grupy.

Ocena kompetencji (EK_06, EK_07)**Obserwacja studenta**

Ocena z zakresu kompetencji personalno-społecznych będzie oceniana przez prowadzącego w formie przedłużonej obserwacji postaw i zachowań na zajęciach z uwzględnieniem końcowego zaliczenia praktycznego

Zakres ocen:

Zal –student samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania i właściwie organizuje swoją pracę, prawidłowo komunikuje się z pacjentem, uwzględnia ewentualne ograniczenia, poszukuje najlepszej formy komunikacji, dobrze współpracuje z zespołem rehabilitacyjnym, swoimi działaniami zapewnia bezpieczeństwo zarówno sobie jak i pacjentowi, jest świadomości konieczności ciągłego poszerzania wiedzy.

Nzal - student w niewielkim stopniu samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania i organizuje swoją pracę, postępowanie wymaga nadzoru i ciągłej korekty, nie jest świadomy konieczności ciągłego poszerzania wiedzy.

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się..

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna z ocen cząstkowych.

Istnieje możliwość zmiany formy zajęć oraz zaliczeń: kontaktowa / zdalna / hybrydowa zależnie od bieżącej sytuacji epidemicznej i po uzyskaniu zgody kierownika kierunku

4. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	40
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	32
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Skrzek A, Wieczorkowska-Tobis.: Fizjoterapia w geriatric. Podstawy i nowe trendy. PZWL Warszawa 2020.
2. Guccione A., Wong R., Avers D.: Fizjoterapia kliniczna w geriatric. tłumaczenie polskie Żak M, Śliwiński Z., Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2014. (cz.I,II,III)

Literatura uzupełniająca:

1. Wieczorkowska-Tobis K, Kostka T., Borowicz A.: Fizjoterapia w geriatric. PZWL Warszawa 2011.
2. Marchewka A., Dabrowski Z., Żołądź J.: Fizjologia starzenia się profilaktyka i rehabilitacja. PWN. W-wa 2012.
3. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A.: Geriatric z elementami gerontologii ogólnej. Via Medica Gdański 2006.
4. Kozdroń E.: Zorganizowana rekreacja ruchowa kobiet w starszym wieku w środowisku miejskim. AWF Warszawa 2006.
5. Wiśniowska-Szurlej A, **Ćwirlej-Sozańska A** , Kilian J, Wołoszyn N, Sozański B, Wilmowska-Pietruszyńska A. Reference values and factors associated with hand grip strength among older adults living in southeastern Poland. Scientific Reports. 2021 : Vol. 11, id. art. 9950
6. Wiśniowska-Szurlej A., **Ćwirlej-Sozańska A.**, Wołoszyn N., Sozański B., Wilmowska-Pietruszyńska A.: *Association between handgrip strength, mobility, leg strength, flexibility and postural balance in older adults under long-term care facilities*. BioMed Research International 2019, Vol. 2019, Article ID 1042834, p-ISSN: 2314-6133, DOI: 10.1155/2019/1042834
7. **Ćwirlej-Sozańska A.**, Wiśniowska-Szurlej A., Wilmowska-Pietruszyńska A., Sozański B.: *Factors associated with disability and quality of life among the oldest-old living in community in Poland - a cross-sectional study*. Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2020; (9 s.) p-ISSN: 1232-1966, e-ISSN: 1898-2263, DOI: doi.org/10.26444/aaem/115020.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej